

Detaljplaneprogram för Bergs gård på Västra Sicklaön

Beslut

Kommunstyrelsen antar detaljplaneprogrammet för Bergs gård.

Sammanfattning av ärendet

Ett förslag till detaljplaneprogram för Bergs gård har tagits fram i syfte att vägleda områdets framtida utveckling gällande markanvändning, bebyggelseutformning, trafikföring och hantering av natur- och kulturhistoriska värden samt visa kommunens övergripande vision för området

Programområdet omfattar i huvudsak fastigheten Sicklaön 13:83 med befintlig oljedepåverksamhet samt ytor längs Skönviksvägen där byggnader idag inte kan uppföras på grund av transporter av farligt gods. Programområdet omfattar cirka 50 hektar och utgörs till största del av mark som ägs av Nacka kommun. Detaljplaneprogrammet föreslår cirka 2 000 nya bostäder på kommunal mark. Utöver bostäder föreslås även förskolor, lokaler i bottenplan, äldreboende samt lokaler för kultur.

Pågående riksintresseärendet för Bergs oljehamn skapar stor osäkerhet för planeringen i Bergs gård med omgivning. Om oljedepån blir kvar påverkas cirka 6 500 planerade bostäder, varav 2 000 inom programområdet. Kommunens planeringsinriktning har sedan länge varit att depån ska avvecklas. Programområdet bedöms i högsta grad lämpligt för bostäder, särskilt med hänsyn till regionens bostadsbehov samt för dess närhet till den framtida tunnelbanan i Centrala Nacka och bostäderna som planeras och byggs i anslutning till denna.

Detaljplaneprogrammet var på samråd omkring årsskiftet 2017–2018. Under samrådet inkom cirka 35 synpunkter varav cirka 20 var från närboende. Synpunkter från myndigheter berörde främst intresseavvägningen mellan bränsledepå och stadsbebyggelse, natur- och kulturvärden och samt behov av utredningar. Synpunkter från närboende berörde framför allt oro för påverkan på utsikt, solförhållanden, bebyggelsekaraktär och närliggande natur. Programförslaget har därefter bearbetats, bland annat genom minskad omfattning öster om Jarlaberg, förbättrad trafiklösning, justering av förskolestruktur samt fördjupade mål och konsekvensbeskrivningar med fokus på klimat och hållbarhet. Programmet har även kompletterats med information om den nya översiktsplanen.

Handlingar i ärendet

Protokollsutdrag från kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott den 2 december 2025 § 180

Tjänsteskrivelse daterad den 13 november 2025

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL Kommunstyrelsen

Protokoll från miljö- och stadsbyggnadsnämndens sammanträde 12 november 2025
Reviderad samrådsredogörelse
Programhandlingar

Yrkanden

Johan Krogh (C) yrkar, med instämmande bifall till stadsutvecklingsutskottets förslag.

I yrkandet instämmer Henrik Unosson (S), Mikael Carlsson (NL), Tomas Ottosson (V), Desha Svenneborg (MP) och Disa Pahlman Nilsson (M).

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut, bifallsyrkande till stadsutvecklingsutskottets förslag, och finner att kommunstyrelsen har beslutat i enlighet med det.

Jäv

Stefan Hult (S) deltog inte i överläggningen eller beslutet på grund av jäv.

Protokollsanteckningar

Johan Krogh låter anteckna följande för Centerpartiet:

Centerpartiet anser att Bergs oljehamn måste avvecklas så snart som möjligt. Dels är platsen alldeles uppenbart dålig för oljelagring med tanke på den centrala placeringen i närheten till tunnelbanan. Vi anser helt enkelt att det borde bo människor vid tunnelbanan, inte förvaras olja. Dels ser vi stora risker med nuvarande placering. Erfarenheterna från Rysslands invasion av Ukraina visar att bränsledepåer är utpekade krigsmål och en attack på Bergs oljehamn skulle innebära stor fara för boende i Jarlaberg och Nacka strand samt innebära en stor miljörisk för Stockholms inre skärgård. Vi bedömer också att risken för sabotage är stor.

Karin Teljstedt låter anteckna följande för Kristdemokraterna:

Stockholmsregionen och Sverige i stort har under lång tid haft en överdrivet optimistisk inställning till möjligheterna och framför allt till tidsplanen för att avveckla användningen av fossila drivmedel. Det har lett till att flera beslut om avveckling tagits som inte i rimlig utsträckning beaktat helhetskapaciteten. Stockholmsregionen står nu inför ett läge av extraordinär sårbarhet i energiförsörjningen i händelse av krig, vilket är vad vi enligt nu gällande beslut har att dimensionera totalförsvaret efter. Förmågan att tillföra och lagra bränsle kräver både total kapacitet och redundans i anläggningarna. Tidigare tagna beslut om avveckling har försatt oss i läget att vi inte har råd att förlora ytterligare kapacitet. Viljan att bevara Bergs Oljehamn är därför förstäelig, då alternativen är mycket få. Men med detta sagt så är många av kommunens invändningar ytterst rimliga och relevanta – men räcker de för att trumfa huvudstadsregionens behov av robusthet i energiförsörjningen i krigstid? Bergs Oljehamn är i många avseenden mycket illa belägen,

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

både vad gäller den risk den utgör för de kringboende och för dess inverkan på möjligheterna att utveckla området. Den bör absolut avvecklas och ersättas av en annan hamn med bättre placering, som kan tas i bruk direkt när Bergs Oljehamn stängs. Om staten tar sitt ansvar och tillser att så sker, så ser vi mycket positivt på en avveckling. Invändningen att ett utpekande av Bergs som riksintresse bör undvikas då det står i konflikt med tidigare tagna beslut, finner vi väga lättare. Tidigare beslut har fattats på en som det har visat sig felaktig uppfattning om omvärlden. Det gäller främst den helhetsplanering som faller på stat och region. Men att låsa fast sig vid dåliga beslut bara för att de är tagna, är något vi inte har råd med. Vi anser, i likhet med den nya riktning som framtvingats av utvecklingen i vår omvärld, att totalförvarsprincipen måste hållas överordnad.

Med det sagt måste staten ta hänsyn till de kraftiga konsekvenser ett riksintresse får för Nacka kommun och innevånarna i området. Lika lite som att regionen står utan depå, kan det accepteras att Nacka kommun får bära kostnaden för det grava olag det skulle innebära med ett riksintresse. Det kan inte anses förenligt med proportionalitetsprincipen. Vi ser allra helst att riksintresseanspråket dras tillbaka samtidigt som en alternativ depå av rimlig kapacitet etableras på bättre plats, innan dess att Bergs avvecklas. Det är det överlägset bästa alternativet. Om detta befins omöjligt, om staten bedömer att Bergs oljehamn är nödvändig för totalförvarets robusthet, måste staten också ta det fulla ansvaret – ekonomiskt, planeringsmässigt och avseende framtida bostadsförsörjning. Det innebär full kompensation till kommunen och en översyn av tunnelbaneavtalet.

Henrik Unosson låter anteckna följande för Socialdemokraterna:

Planprogrammet för Bergs gård tar nu ett steg framåt. Denna övergripande plan ska så småningom bli konkreta detaljplaner. Med ett genomförande som ligger långt fram har kommunen nu möjlighet att noggrant och grundligt arbeta med hur Bergs gårds ska se ut och formas. Vi Socialdemokrater vill att området ska planeras så att det skapas bra miljöer för människor att vistas i, att smarta lösningar och den senaste tekniken används för t.ex. hantera dagvatten och skyfall. Under byggtiden ska återbruk och återanvändning vara ett viktigt inslag. Vi anser att det ska byggas med klimatsmarta hus och att stor vikt ska läggas på bra utformning och gestaltning samt säkra gång- och cykelvägar. Vi ser att det behövs parker och grönområden inom Bergs gård. Det måste ges utrymme för idrottsytor, t.ex. fotbollsplaner och multisporthallar, platser och hus för kulturverksamheter och att det kommer finnas plats för meningsfull fritid för våra barn och unga. Det måste också finnas verksamheter i området med servicefunktioner och lokaler för företag att etablera sig i. När ett sådant stort område planeras för en ny stadsdel och att vi har tid, måste vi planera och skapa en bra plats där människor trivs och vill vara på.

Mikael Carlsson låter anteckna följande för Nackalistan:

Nackalistan tycker att det är bra att området nu kan gå från oljehamn till bostadsområde. Det är ett viktigt steg för Nackas utveckling och skapar möjligheter att knyta ihop västra

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

Sicklaön med både Saltsjön och Nyckelviken. Läget ger goda förutsättningar för ett attraktivt och hållbart bostadsområde. Samtidigt vill vi markera att utvecklingen måste ske med försiktighet. Bergs gård rymmer betydande natur- och kulturvärden som behöver bevaras. Vi anser att bebyggelsen ska ligga på redan ianspråktagen mark och att naturmark ska sparas och stärkas. De karaktäristiska bergknallarna och kopplingen till Nyckelviken måste vara centrala i planeringen. Vi vill särskilt varna för överexploatering. Området ska vara tätt men inte trängt. God dagsljusmiljö, stadsgrönska, parker, rekreation och trygga gång- och cykelstråk måste prioriteras. Planen innehåller goda ambitioner med bland annat idrottsytor och stadsrum nära vattnet, men dessa värden får inte trängas undan av för höga volymer. Sammanfattningsvis ställer vi oss bakom inriktningen men betonar behovet av ett helhetstänk som värnar natur, landskap och en balanserad stadsutveckling. Bergs gård ska bli en välkomnande plats där människor trivs, inte ett område där exploateringen går före kvaliteterna.

Desha Svenneborg låter anteckna följande för Miljöpartiet:

Att olja är skadligt för människor är tydligt på så många sätt, både sett till klimataspekter och geopolitiskt där Ryssland idag till stor del finansierar sitt invasionskrig i Ukraina med oljepengar, men här blir det också tydligt vilken oerhört stor *lokal* säkerhetsrisk olja utgör. Redan idag hotar oljehamnen tusentals Nackabor boende i området och med den kommande tunnelbanan och bebyggelse ännu fler. Det är för oss fullkomligt otänkbart att denna verksamhet ska få fortsätta här. Arbetet med att säga upp avtalet med oljehamnen för att istället skapa ett bostadsområde på platsen startade faktiskt med en motion från Miljöpartiet 2011 som bifölls i kommunfullmäktige. Det är bra att arbetet kan komma igång för att planera ett område med plats för människor i ett unikt läge mellan vatten, staden och naturreservat. För oss är det viktigt att området får fokus på människan, med gröna mellanrum och utan genomfartstrafik, med öppna gemensamma vardagsrum.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande